

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานบางประการทางสังคมและเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) สภาพการใช้คอมพิวเตอร์และปัญหาอุปสรรคในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 3) ความต้องการฝึกอบรมด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และ 4) เปรียบเทียบระดับความต้องการฝึกอบรมด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะพื้นฐานบางประการทางสังคม การได้รับการฝึกอบรม และสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 182 ราย ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t -test และค่า F -test ซึ่งวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 79.7 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 43.57 ปี ส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรเฉลี่ย 19.29 ปี เงินเดือนเฉลี่ย 18,392.11 บาท และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนมากไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์เฉลี่ย 4.10 ปี ส่วนมากมีการใช้น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง มีวัตถุประสงค์ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการพิมพ์เอกสารเป็นส่วนมาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนมากมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และมีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรในด้านการพิมพ์เอกสารมากที่สุด ปัญหาในการใช้คอมพิวเตอร์ที่สำคัญคือ บุคลากรในหน่วยงานไม่ได้รับการฝึกอบรมความรู้การใช้คอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการจ้างเหมาพัฒนาระบบข้อมูลและโปรแกรมในการใช้งานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ให้สามารถรองรับการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ การบำรุงรักษา การใช้ฮาร์ดดิสก์ที่ถูกวิธี การติดตั้งโปรแกรมต่างๆ ด้านการใช้งานมีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การนำเสนอ การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์อย่างง่าย การวิเคราะห์ข้อมูล การทำฐานข้อมูล และการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ และด้านการจัดการฝึกอบรมมีความต้องการให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมเตรียมการฝึกอบรมล่วงหน้า โดยการหาความต้องการ และคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับหลักสูตร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ แตกต่างกันมีความต้องการฝึกอบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ก่อนเข้ารับการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกอบรม มีการสนับสนุนหลังการฝึกอบรมด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และความรู้เพิ่มเติม และกระบวนการฝึกอบรมควรเน้นวิธีการฝึกปฏิบัติ

The objectives of this research were to study 1) some basic socio-economic characteristics of agricultural extension officers, 2) situations and problems on computer utilization, 3) training needs on computer utilization, and 4) comparison of training needs in using computer of agricultural extension officers with different backgrounds, training and situations on computer utilization. One hundred and eighty two agricultural extension officers in Provincial Agricultural Extension Offices in northeastern region were randomly selected through a multi-stage sampling technique. Data were collected by using mail questionnaire, and were statistically analysed through the SPSS for windows computer program. Results were expressed as percentage, highest/lowest values, mean, standard deviation, t-test, and F-test values.

It was found that agricultural extension officers of 79.7 percent were male, with an average age of 43.57 years. Most of them completed Bachelor's degree. They had been working in the Agricultural Extension Department for 19.29 years and had average salary of 18,392.11 bahts. Most of them did not receive training in computer utilization.

The agricultural extension officers had an average of 4.10 years of experience in using computer. Most of them use computer less than once a week, normally for typewriting. A large number of the officers had basic knowledge on computer. The major problems on computer utilization included the officers did not receive continual training in computer utilization, and lack of budget for supporting the development of database system and computer programs.

The agricultural extension officers need training on how to increase computer performance, computer system, maintenance, how to use hard disk properly, and how to install application programs. Within the area of computer utilization the officers needed training on media production, data analysis, database and information searching. As for training management, the officers demanded that the training courses be well prepared in advance, including assessing training needs, and selecting of eligible participants for a particular training course.

The agricultural extension officers with different in period of working in the department, the experience on training, the position, and the experience of using computer needed different areas of training on computer.

The Department should select agricultural extension officers for appropriate training course and provide support for equipment after training. Skill practices should be employed as a technique for training agricultural extension officers on computer utilization.